

Referáty v hodinách přírodovědy

Jak se děti učily připravovat zajímavé referáty, prezentovat, naslouchat druhému a dávat zpětnou vazbu.

Autor: Kateřina Vrtišková, ZŠ Vrané nad Vltavou

Během prvních tří let se děti učily postupně zpracovávat referáty a poté je přednášet třídě. Měla jsem však vždy pocit, že si autor referátu zaslouží více pozornosti a ocenění za svou práci, než se mu běžně dostávalo. A že ostatní žáci by se měli naučit nejen poslouchat, ale vybírat a zaznamenávat si pro ně nejdůležitější a nejzajímavější informace. Proto jsme se ve druhém pololetí čtvrté třídy pustili do nového způsobu práce s referáty.

Děti si nejdříve vybraly z nabízených témat (jednalo se o nejrůznější živočichy). V případě více zájemců o jedno téma se buď děti dokázaly dohodnout, nebo jednoduše losovaly. Poté si všichni zaznamenali termín, kdy budou svůj referát prezentovat, na každou hodinu přírodovědy připadl jeden referát. Seznam s termíny jsme si umístili i na naše třídní webové stránky, aby děti měly jistotu, že když zapomenou, budou se mít kam podívat.

Aby děti věděly jak na to – jak na zpracování a na prezentaci, tak i na práci posluchačů při prezentaci, připravila jsem si sama jeden referát na ukázkou a vše jsme si nejdříve během jedné hodiny vyzkoušeli. Pro tvorbu referátu měly děti předem zadanou osnovu, které se měly držet, nesměly zapomenout na použitou literaturu (vyžadovala jsem učebnici přírodovědy, alespoň jednu další knihu, teprve poté internet). Celý referát musel být psaný vlastními slovy, v případě použití cizích slov musely být děti schopné pojem bez problémů vysvětlit. Na dětech záleželo, zda budou psát v ruce nebo na počítači.

Na začátku hodiny, zatímco si přednášející chystal pomůcky (obrázky na tabuli, interaktivní tabuli, vzorky, ...), si posluchači metodou „Volného psaní“ zaznamenali do pracovního listu, co všechno o tématu vědí, co se jim vybaví (děti již pracovaly metodou „Kostka“, takže jim stačilo připomenout, že se mohou na téma dívat očima popisu, porovnání, asociací, ...), když se řekne „název živočicha“.

Poté již dostal slovo autor referátu. Podle zadané osnovy seznamoval třídu s vybraným živočichem. Děti si často samy řekly, když potřebovaly zpomalit, aby si stihly informace zaznamenat, zesílit hlas, když neslyšely. V případě nejasností se doptávaly, kladly otázky. Kdo chtěl, mohl si přinést i USB flash disk a připravené fotky apod. promítnout na interaktivní tabuli.

Po skončení přednesu následovalo shrnutí tématu formou „Pětílístku“. Každý si opět do svého pracovního listu shrnul představené téma na základě vyslechnutého referátu. Přednášející si v této době vyplnil své vlastní hodnocení – jak hodnocení tvorby referátu, tak hodnocení svého přednesu.

Na závěr si každé dítě připravilo jedno ocenění a jedno doporučení pro přednášejícího, které si on/ona vyslechl(a), a poté přečetl(a) své vlastní hodnocení.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úplně nakonec si ještě děti vyslechly mé závěrečné zhodnocení, které jsem si vždy připravovala průběžně během přednesu a v kterém jsem vždy nejdříve vyzdvihla to pozitivní a poté taktně přidala doporučení. Těšilo mě, že s postupem času se má hodnocení čím dál více shodovala s dětskými.

Zatímco zpočátku nám každý referát zabral celou vyučovací hodinu (zájemci četli svá volná psaní, záznamy z referátu, pětilistky – to vše jsme společně rozebírali, vyzdvihovali jsme to správné, doporučovali úpravy u těch ne úplně dokonalých), postupně se však čas zkrátil a jeden referát nám zabral max. polovinu vyučovací hodiny

Největším oceněním byl zájem dětí o další referáty, kterým by se rády věnovaly ☺.

BAŽANT má pevný, robustní dovednosti, do výšky 70cm. Vzpomínám si jak neustále chodil sem a tam a vypadal jako, že přemýšlí

Název: <u>BAŽANT OBECNÝ</u>		Zařazení: <u>BAŽANTOVKA</u>	
popis	způsob života	rozmnožování, péče o mláďata	ochrana, užitečnost
<i>ma kožní malírky v níždémz sou dobře kylo vidět</i>	<i> Jeho původ je z Asie. létá jen v nebespěti je všude</i>	<i> Samičky není většiny jedné samičky skvrnatý chodí jist</i>	<i> není chráněn užitečný je ml maso.</i>

všeravec nepřítel, líský houčání je pes.

Téma mého referátu: Liška Obecná

Co bylo při tvorbě mého referátu

NEJZAJÍMAVĚJŠÍ:

Dozvidání se nových informacích protože
mě to překvapila nevěděla jsem to.

NEJJEDNODUŠŠÍ:

Zpracovat referát na čtvrtky a zdobení
na referát.

NEJTĚŽŠÍ:

Při dodělávání večer běžela TV

Jak jsem spokojen(a) s přednesem svého referátu – co bylo:

Přednes se
mi povedl

Měla bych mluvit
víc nahlas.

